

مجموعه آزمایش های فیزیک مکانیک (شرکت پویا فر آزما)

- ۱- فیزیک مکانیک – مجموعه آزمایش حرکت پرتابی تحت زوایا مدل AHU-67m2
- ۲- فیزیک مکانیک – مجموعه آزمایش آونگ بالستیک مدل PFA-KP
- ۳- فیزیک مکانیک – مجموعه آزمایش حرکت پرتابی در سطح افق مدل VFG-JY6
- ۴- فیزیک مکانیک – مجموعه آزمایش اصطکاک ایستا و جنبشی مدل TLS-34md
- ۵- فیزیک مکانیک – مجموعه ماشین های ساده مدل PFA-125
- ۶- فیزیک مکانیک – مجموعه آزمایش گشتاور نیرو مدل KP-75br
- ۷- فیزیک مکانیک – مجموعه آزمایش آونگ کاتر مدل PFA-KP
- ۸- فیزیک مکانیک – مجموعه آزمایش آونگ ساده مدل T-104UA
- ۹- فیزیک مکانیک – مجموعه آزمایش تحقیق قوانین برابند نیروها مدل T-105AS
- ۱۰- فیزیک مکانیک – مجموعه آزمایش تحقیق قوانین نیوتون با ماشین آتوود مدل TLK-46
- ۱۱- فیزیک مکانیک – مجموعه آزمایش سقوط آزاد مدل PFA-FF15
- ۱۲- فیزیک مکانیک – مجموعه آزمایش برخورد مدل PFA-FF15
- ۱۳- فیزیک مکانیک – مجموعه آزمایش قانون هوک در فنرها مدل PFA-HL10
- ۱۴- فیزیک مکانیک – مجموعه آزمایش ممان اینرسی در حرکت نوسانی مدل PFA-M10
- ۱۵- فیزیک مکانیک – مجموعه آزمایش حرکت دورانی ژيروسکوپ مدل PFA-J15

مجموعه آزمایش حرکت پرتابی تحت زوایا مدل AHU-67m2

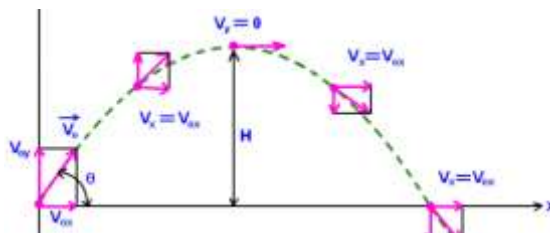

حرکت پرتابی یکی از انواع حرکت با شتاب ثابت است که در یک مسیر خمیده انجام می‌شود. حرکت ایده‌آل توپ چوگان یا توپ گلف نمونه‌ای از حرکت پرتابی است. یکی از انواع حرکت پرتابی حرکت توپ فوتبالی است که تحت زاویه مشخصی شوت می‌شود. بوسیله این دستگاه قوانین حاکم بر حرکت پرتابی تحت زوایای مختلف نسبت به سطح افق را مورد بررسی قرار می‌دهیم. زاویه اولیه توسط مسنول آزمایشگاه تعیین شده و هر عددی بین ۰ تا ۹۰ می‌تواند باشد. در این دستگاه زمان بوسیله زمان سنج دیجیتال رومیزی قابل اندازه‌گیری می‌باشد. ارتفاع اولیه پرتاب و برد متحرک توسط متر اندازه‌گیری می‌شود.

مولفه‌های سرعت اولیه V_0 در راستای افق و قائم نیز برابرندبا:

$$V_{0x} = V_0 \cos \theta$$

$$V_{0y} = V_0 \sin \theta$$

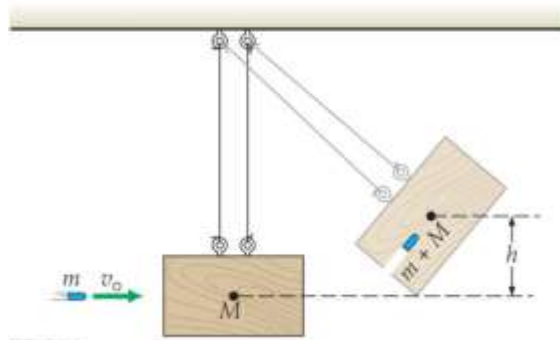

فیزیک مکانیک – مجموعه آزمایش آونگ بالستیک مدل PFA-KP

از آونگ بالستیک برای اندازه گیری سرعت گلوله ها استفاده می شود. آونگ یک مجموعه ای است که بوسیله نخ آویخته است. گلوله ای با جرم m به جرم آویزان آونگ M برخورد می کند و در داخل جرم M باقی می ماند، اگر در این فرآیند مدت الزم برای ساکن شدن گلوله در داخل جرم M نسبت به مدت نوسان آونگ خیلی کوچک باشد، نخ های نگه دارنده جرم M هنگام برخورد گلوله تقریباً قائم می مانند. در نتیجه هیچ نیروی افقی خارجی به دستگاه متشکل از M و m وارد نمی شود. بنابراین باید گفت مولفه های افقی تکانه سیستم پایسته می ماند.

پس از برخورد گلوله با آونگ، بیشینه ارتفاع را پیدا میکنند. در این بیشینه ارتفاع انرژی سیستم به انرژی پتانسیل آن تبدیل شده است. ارتفاع فعلی آونگ نسبت به ارتفاع قبلی آن را h می نامیم. توجه داشته باشید که در این فرآیند انرژی جنبشی پایسته نیست ولی انرژی مکانیکی سیستم پایسته است.

فیزیک مکانیک – مجموعه آزمایش حرکت پرتابی در سطح افق مدل VFG-JY6

حرکت افقی:

با توجه به این که صرف نظر از مقاومت هوا برآیند نیروهای افقی وارد بر پرتابه صفر است، در راستای افقی شتابی وجود ندارد. پس مولفه افقی سرعت پرتابه (V_x) در تمام مدت حرکت تغییر نمی کند و در هر لحظه با مولفه افقی سرعت در لحظه اول پرتاب (V_{0x}) در تمام مدت حرکت تغییر نمی کند و در هر لحظه با مولفه افقی سرعت در لحظه اول پرتاب (V_{0x}) برابر است.

$$F_x = 0 \rightarrow ma_x = 0 \rightarrow a_x = 0 \rightarrow V_x = V_{0x} = V_{0x} \cos \theta$$

θ زاویه ی میان V_0 و جهت مثبت محور X هاست. (زاویه پرتاب)

بنابراین در لحظه t جابه جایی افقی پرتابه نسبت به نقطه پرتاب از رابطه ی زیر محاسبه می شود:

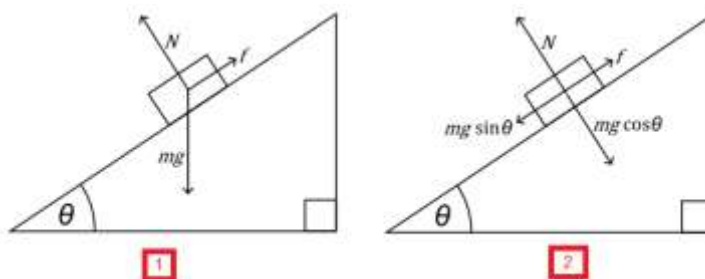
$$x = V_{0x} \cos \theta \cdot t$$

هر سطحی با افق زاویه بسازد، سطح شیبدار گفته می‌شود. اگر جسمی بر روی سطح شیبدار قرار داده شود، تحت اثر نیروهای وزن جسم، واکنش عمودی سطح شیبدار و نیروی اصطکاک بین دو سطح تماس قرار می‌گیرد و جسم تحت اثر برآیند این نیروها حرکت می‌کند.

فرض کنید جسمی بر روی یک سطح شیبدار قرار دارد. در این حالت محورهای مختصات را به گونه‌ای انتخاب می‌کنیم که محور x در امتداد سطح شیبدار و محور y در امتداد عمود بر سطح باشد. همچنین جهت محور x ها را از بالا به پایین انتخاب می‌کنیم. نیروی وزن جسم را در امتداد محور x و y تجزیه می‌کنیم. بنابراین اگر جرم جسم M و زاویه شیب سطح شیبدار θ باشد، در این صورت مولفه $Mg \sin \theta$ در امتداد سطح بوده و مولفه $Mg \cos \theta$ در امتداد محور y خواهد بود. این مولفه همان مولفه عمودی سطح است.

در مورد ضریب اصطکاک ایستایی که جسم در آستانه حرکت است، نیروی اصطکاک برابر با مولفه $Mg \cos \theta$ نیروی وزن است و چون گفتیم که نیروی اصطکاک با نیروی عمودی سطح متناسب است، لذا ضریب اصطکاک از رابطه حاصل خواهد شد.

هدف آزمایش

بررسی روابط حاکم بر ماشین های ساده از جمله قرقره های مرکب

وسایل آزمایش

نخ- وزنه های مختلف- خط کش مدرج- انواع قرقره

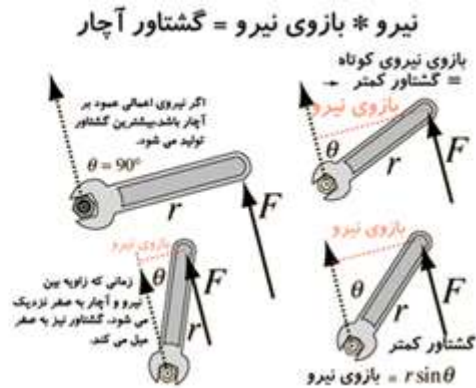
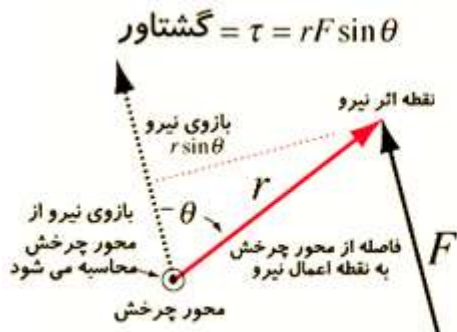
تئوری آزمایش

ماشینهای ساده وسایلی هستند که به وسیله آنها میتوان کاری را انجام داد که انجام آن در حالت عادی ناممکن یا مشکل است این ماشینها برای غلبه بر مقاومت ها به کار می روند و نیروی وارد بر یک نقطه در یک جهت معین را به نقاط و جهت های دیگر منتقل میکنند. ماشین های ساده به خودی خود کار تولید نمی کنند بلکه با دریافت کار بدون ماشین های ساده در یکی از موارد زیر به کار "اینکه در مقدار آن تغییری حاصل کنند انجام آنرا آسانتر میکند معمولا جابجا کردن وزنه های بزرگ با نیروی کمتر مانند بلند کردن اتومبیل توسط یک جک میروند

انتقال نیرو به یک نقطه دیگر جهت استفاده مناسب از آن مانند استفاده از انبر در برداشتن زغال افروخته جابجا کردن اجسام در جهتی غیر از جهت نیروی وارده مانند بلند کردن مصالح ساختمانی توسط طناب و قرقره

تبدیل یک حرکت کند در یک نقطه به حرکت تند در نقطه دیگر مثل دو چرخه

تبدیل حرکت دورانی به انتقالی یا بر عکس مانند چرخ و محور

گشتاور صفر خصوصیات گشتاور نیرو
 گشتاور نیرو کمیتی برداری است و مقدار بردار گشتاور نیرو برابر است با حاصلضرب نیرو در فاصله عمودی آن از محوری که جسم به دور آن می‌گردد.
 گشتاور نیرو با حرف (با تلفظ تاو) نمایش داده می‌شود.
 فاصله عمودی نیرو از نقطه‌ای که جسم حول آن می‌گردد را بازوی گشتاور می‌نامند.
 نقطه چرخش را می‌توان روی تکیه‌گاه جسم یا روی محور چرخش جسم در نظر گرفت.
 رابطه گشتاور نیرو (d) بازوی گشتاور (مقدار نیرو \times بازوی گشتاور (یکای گشتاور نیرو، نیوتن متر) است.
 روش دیگر محاسبه گشتاور نیرو
 برای محاسبه گشتاور نیرو می‌توانیم نیروی را به دو مؤلفه عمود بر هم تجزیه کنیم، بطوری که یکی از مؤلفه‌ها از محور دوران یا گذشته و دیگری عمود بر این محور باشد. حال نیروی را به دو مؤلفه و روی این دو محور تجزیه می‌کنیم، گشتاور نیروی برابر برآیند گشتاورهای دو نیروی - است. پس گشتاور هر یک از نیروهای و را محاسبه می‌کنیم، برآیند این دو گشتاور، گشتاور کل را تشکیل می‌دهد. اما بازوی گشتاور نیروی برابر صفر است.
 علامت گشتاور نیرو اگر گشتاور نیرو، جسم را در جهت مثلثاتی دوران دهد علامت آن مثبت و اگر در خلاف جهت مثلثاتی دوران دهد علامت آن را منفی در نظر می‌گیرند.

آونگ کاتر وسیله برگشت پذیری است که توسط فیزیکدان بریتانیایی و هنر کاتر (کاپیتان ارتش) در سال ۱۸۱۷ برای استفاده به عنوان ابزاری برای اندازه گیری شتاب گرانش محلی اختراع شد.
مزیت این آونگ آن است که برخلاف روش های قبلی آونگ گرانش مرکز ثقل و مرکز نوسان آونگ را نیز با دقت عالی تعیین می کند.
تا حدود یک قرن و تا سال ۱۹۳۵ آونگ کاتر و مشتقات گوناگون آن روش استاندارد برای اندازه گیری مرکز ثقل و گرانش زمین باقی مانده بود.
در حال حاضر تنها برای نشان دادن اصول آونگ ایده آل استفاده می شود.

آونگ کاتر متشکل از یک میله سخت با دو نقطه محوری در نزدیکی نقاط انتهایی میله است. این میله می تواند از هر یک از دو سمت خود آویزان شود همچنین این دو نقطه محوری نیز قابلیت جابجایی در طول میله را دارند و به این ترتیب می توانند طول میله را تغییر دهند. به این ترتیب می توان دوره نوسان را نیز تغییر داد.
پس از آویختن آونگ از محل آویزگاه و رها کردن آن با زاویه ای کوچک می توان در مدت زمانی معین تعداد نوسانات آونگ را محاسبه کرد و با استفاده از آن دوره نوسانات را به دست آورد و در پایان نیز با استفاده از رابطه زیر شتاب گرانش را محاسبه کرد:

$$T = 2\pi \sqrt{\frac{L}{g}}$$

فیزیک مکانیک – مجموعه آزمایش آونگ ساده مدل T-104AU

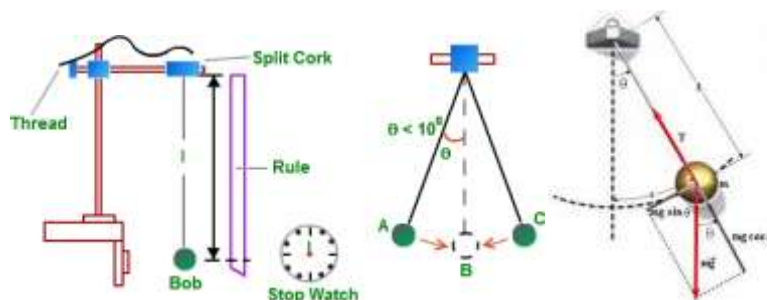
کل سیستم آونگ ساده را که از نخ و جسمی به جرم m تشکیل شده است، می‌توان به عنوان یک جسم صلب تلقی کرد. جرم را بوسیله نخ از جایی آویزان می‌کنیم، وقتی که جرم m را از حالت قلم اندکی منحرف کنیم، جسم در روی قوسی از یک دایره، به راست و چپ حرکت می‌کند. حرکت آونگ با یک حرکت دایروی در یک صفحه قائم حول محوری که از نقطه آویز آونگ گذشته و بر صفحه مذکور عمود است، هم ارز می‌باشد.

همنطوری که در تعریف آونگ ساده ذکر شد، فرض می‌کنیم نخ آونگ ساده سبک و غیر قابل کشش است. به گونه‌ای که جرم نخ بسیار ناچیز بوده و لذا حرکت آن مورد توجه قرار نمی‌گیرد و نیز فرض می‌کنیم که در اثبات حرکت، طول نخ آونگ ثابت باقی می‌ماند، چون در غیر این صورت نمی‌توان کل سیستم آونگ را به عنوان یک جسم صلب در نظر گرفت.

گر حرکت آونگ ساده در صفحه xy صورت گیرد، در این صورت فرض می‌کنیم که محور x در امتداد قائم (نخ آونگ) و محور y به صورت افقی باشد، همچنین مبدا مختصات را منطبق بر جسم یا جرم m که از آونگ آویزان است، فرض می‌کنیم. حال اگر تمام نیروهای موجود را که شامل نیروی کشش نخ آونگ و نیروی وزن جرم متصل به نخ است، در این دو امتداد تجزیه کنیم، با فرض این که میزان انحراف از حالت قائم به حدی کوچک است که می‌توان از تقریب $\sin \theta \simeq \theta$ استفاده کرد، در این صورت معادله حرکت آونگ ساده بر حسب θ ، زاویه انحراف، به صورت زیر خواهد بود:

$$\frac{d^2\theta}{dt^2} + \frac{g}{l}\theta = 0$$

در رابطه فوق θ زاویه انحراف، g شتاب گرانش و l طول آونگ است. با استفاده از قوانین معادلات دیفرانسیل به راحتی می‌توان معادله فوق را حل کرد.

فیزیک مکانیک - مجموعه آزمایش تحقیق قوانین برابند نیروها مدل T-105AS

هدف آزمایش :

بررسی تعادل جسمی که تحت تا ثیر چند نیرو قرار دارد

شرح وسایل آزمایش :

میز نیرو ، وزنه های مختلف قلاب دار و شیار دار ، حلقه ، نخ و ترازو

- ۱- به کمک ترازو پیچ تنظیم نیرو ، آن را در سطح افقی تراز می کنیم .
- ۲- دو وزنه دلخواه همراه با کفه به دو نخ از ریسمان ها متصل می کنیم و آویزان می نمایم .
- ۳- ریسمان سوم و قرقره مربوطه را آن قدر جابجا می کنیم تا وقتی که ریسمان را به اندازه کافی می کشیم بتوانیم تعادل حلقه را برقرار کنیم .
- ۴- مکان قرقره سوم را ثابت می کنیم و با عبور ریسمان از روی قرقره آن قدر به کفه متصل به ریسمان وزنه اضافه می کنیم تا تعادل حلقه برقرار شود .
- ۵- نیرو بر حسب گرم نیرو و زاویه هر نیرو را برحسب درجه نسبت به یک مرجع اختیاری را از صفحه مندرج خوانده و با تکرار آزمایش به ازای وزنه های مختلف و زوایای دیگر جدول را کامل می کنیم .
- ۶- با روش جمع برداری و قانون سینوس ها و کسینوس ها برآیند را حساب می کنیم .

تنوری آزمایشی ۱ :

$$F_1 = F_2 \Rightarrow F_3 = 2 F_1 \cos \alpha$$

نتیجه بدست آمده از آزمایش ۱ :

M1	M2	F1	F2	α	آزمایش F3	آزمایش M3	تنوری F3	تنوری M3	خطای مطلق
0.1 kg	0.1 kg	0.98 N	0.98 N	60	1.734 N	0.177 kg	1.697 N	0.173 kg	0.004

تنوری آزمایش ۲ :

$$F_3^2 = (F_1)^2 + (F_2)^2 + 2 F_1 F_2 \cos \alpha$$

حالت کلی آزمایش ۱

نتیجه بدست آمده از آزمایش ۱ :

M1	M2	F1	F2	α	آزمایش F3	آزمایش M3	تنوری F3	تنوری M3	خطای مطلق
0.12 kg	0.9 kg	1.176N	0.882N	90	1.469N	0.149 kg	1.469N	0.149 kg	0.0

خطای آزمایش :

ناشی از فرسودگی دستگاه و خطای ناشی از زاویه دید .

نتیجه : هرگاه جسم در تعادل باشد برآیند نیروهای وارد بر آن صفر است .

فیزیک مکانیک – مجموعه آزمایش تحقیق قوانین نیوتون با ماشین اتوود مدل TLK-46

بهمراه زمان سنج دیجیتالی

کاربرد ماشین آتوود

یکی از بارزترین کاربردهای ماشین آتوود در قرقره‌هایی است که به منظور بالا بردن وسایل سنگین به طبقات بالاتر ساختمانها مورد استفاده قرار می‌گیرند. اگر شخصی که از این وسایل استفاده می‌کند، به اصول مکانیکی این وسایل آشنا باشد، می‌تواند به راحتی و با اعمال نیروی اندک وسایل خیلی سنگین را تا ارتفاع زیاد بالا ببرد.

در مکانیک کلاسیک قوانین نیوتن از اهمیت زیادی برخوردارند و مبنای حل بسیاری از مسائل مکانیک کلاسیک می‌باشند. در اینجا قوانین اول و دوم نیوتن را مورد بررسی قرار می‌دهیم:

الف) قانون اول نیوتن: هرگاه به جسمی نیرویی وارد نگردد و یا برآیند نیروهای وارد بر آن صفر باشد، چنانچه جسم در حال سکون بوده ساکن خواهد ماند و چنانچه جسم متحرک باشد حرکت آن مستقیم الخط خواهد بود.

ب) قانون دوم نیوتن: در صورتی که برآیند نیروهای وارد بر جسم غیر صفر باشد، شتاب حاصله متناسب با برآیند نیروها بوده و ضریب تناسب را با (m) نشان داده که m همان جرم جسم است:

$$\sum \vec{F} \propto \vec{a} \Rightarrow \sum \vec{F} = m\vec{a} \quad (1)$$

برای تحقیق قوانین فوق از دستگاهی بنام ماشین آتوود استفاده می‌شود. این دستگاه تشکیل شده است از یک قرقره که به پایه ی دستگاه متصل شده و به دو طرف نخ آویزان از آن ، وزنه آویزان می‌شود.

به میله ی این دستگاه دو سکو برای توقف جسم و یک حلقه به منظور حذف سربار متصل است. چنانچه به دوطرف نخ وزنه های مساوی (M) و علاوه بر آن به طرف راست باری به جرم m آویزان شود، دستگاه از حال سکون خارج شده و حرکتی شتابدار انجام خواهد داد. که معادلات نیرو برای نخ در دوطرف قرقره به شرح زیر است:

$$T - (m + M)g = -(m + M)a$$

$$T - Mg = ma$$

فیزیک مکانیک – مجموعه آزمایش سقوط آزاد مدل PFA-FF15

- معادله مکان حرکت سقوط آزاد جسم بر حسب زمان یک معادله سهمی شکل است که نقطه ماکزیمم (قله) سهمی در نقطه اوج جسم می باشد:

$$y = -gt^2/2 + V_0t$$

در این معادله Y مکان جسم ، t زمان ، و شتاب جاذبه زمین و V_0 سرعت اولیه جسم می باشد.

- معادله سرعت حرکت سقوط آزاد بر حسب زمان یک معادله خطی است که تا نقطه اوج شیب خط منفی و حرکت کند شونده و از آن زمان به بعد حرکت شتابدار تند شونده با شیب مثبت می باشد:

$$V = -gt + V_0$$

در این معادله V سرعت حرکت جسم می باشد.

- معادله شتاب حرکت سقوط آزاد جسم مستقل از زمان بوده و در نزدیکی سطح زمین مقداری ثابت است و مقدار آن با دقت بالایی با شتاب گرانشی بر روی سطح زمین برابر است $a = g = 9.8 \text{ m/s}^2$.

- معادله نیرو در این حرکت همانند شتاب مستقل از زمان بوده و با نیروی وزن جسم برابر است:

$$F = ma = mg = 9.8 \text{ m/s}^2$$

- معادله مستقل از زمان حرکت سقوط آزاد :
در این معادله سرعت اولیه و نهایی ، ارتفاع سقوط و شتاب جاذبه در غیاب زمان به هم مربوط می شوند:

$$V^2 - V_0^2 = -2gy$$

فیزیک مکانیک – مجموعه آزمایش برخورد مدل PFA-FF15

در برخورد دو جسم در زمان کوتاه تماس، نیروهایی به هم اعمال می‌کنند. به علت برقراری قانون سوم نیوتون در مورد نیروهای برخوردی، نیرویی که یکی از اجسام به دیگری وارد می‌کند از نظر اندازه مساوی ولی در خلاف جهت نیرویی است که از طرف جسم مقابل به آن وارد شده است. قوانین پایستگی انرژی مکانیکی و پایستگی تکانه خطی، دقیقاً برقرار بوده (پایستگی انرژی جنبشی همواره برقرار نیست) و به ما این امکان را می‌دهد تا نتیجه برخورد را پیش‌بینی کنیم. هرگاه در برخورد انرژی جنبشی پایسته باشد انرژی پتانسیل نیز پایسته خواهد بود.

اندازه حرکت خطی یا تکانه خطی یک ذره به وسیله بردار \vec{P} نشان می‌شود که مقدار آن با حاصلضرب جرم ذره (m)، در سرعت آن (V) برابر است. و از فرمول زیر محاسبه می‌شود:

چون سرعت ذره یک کمیت برداری بوده و جرم آن یک کمیت اسکالراست، لذا اندازه حرکت خطی یک کمیت برداری خواهد بود. آهنگ تغییرات اندازه حرکت خطی با نیروی وارد بر ذره برابر است. بنابراین اگر بر جسمی هیچ نیرویی وارد نشود و یا نیروهای وارد بر ذره به گونه‌ای باشند که برآیند آنها صفر باشد، در این صورت آهنگ تغییرات اندازه حرکت خطی نسبت به زمان صفر خواهد بود، لذا اندازه حرکت خطی مقداری ثابت خواهد بود. در این حالت اصطلاحاً گفته می‌شود که اندازه حرکت خطی بقا دارد، یا پایسته است. گلوله بزرگ را در زاویه 5° قرار می‌دهیم و در این حالت گلوله بدلیل ارتفاع از سطح ترازش دارای انرژی پتانسیل می‌باشد و چون حال سکون رها می‌شود سرعت اولیه و در نتیجه انرژی جنبشی اولیه ندارد. بنابراین انرژی مکانیکی اولیه برابرست با:

هنگامی که گلوله به وضعیت ترازش می‌رسد تمل انرژی پتانسیل به جنبشی تبدیل می‌شود، لذا برای انرژی مکانیکی ثانویه داریم:

از پایستگی انرژی داریم:

گلوله بزرگ با سرعت بدست آمده به گلوله کوچک که در ابتدا ساکن می‌باشد برخورد کرده و برای اندازه حرکت خطی اولیه داریم:

پس از برخورد هر دو گلوله تا زاویه مشخصی که از روی کمان مدرج قابل مشاهده می‌باشد بالا می‌روند. با مشاهده زاویه هر گلوله برای اندازه حرکت ثانویه داریم:

L: طول نخ متصل به گلوله ها که در این دستگاه برابر ۱ متر است.

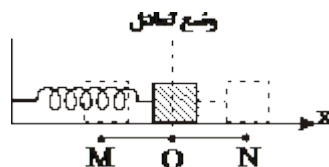
طبق قانون پایستگی باید:

با استفاده از این روابط و دستگاه برخورد می‌توانیم قانون پایستگی اندازه حرکت در برخورد را مورد بررسی قرار دهیم.

فیزیک مکانیک – مجموعه آزمایش قانون هوک در فنرها مدل PFA-HL10

ست آزمایش فنرها برای تحقیق قانون هوك و زمان نوسانات فنر با فرمول بندي هاي زیر مي باشد.
قانون هوك در فیزیک، مکانیکو دانش مواد کشسانی یا الاستیسیته، تقریبی است نشان دهنده آن که تغییر طول یک فنر با بار وارد بر آن رابطه مستقیم دارد. بسیاری از مواد تا زمانی که نیرو از حد کشسانیانها کمتر باشد همچنان از این قانون پیروی می کنند. موادی که قانون هوك برای آنها تقریب مناسبی باشد، مواد کشسان خطی یا «مواد هوكی» نام دارند. ساده شده قانون هوك بیان می دارد که کرنش با تنش رابطه مستقیم دارد:

$$F = -kx$$

که در آن:

x : جابجایی فنر فشرده یا کشیده شده از نقطه تعادل آن. یکای x در دستگاه SI متر است.
 F : نیروی بازگرداننده وارد از سوی فنر که با جابجایی انتهای فنر مقاومت می کند (نیروی مقاومت فنر)؛ در دستگاه SI یکای آن نیوتن N یا کیلوگرم متر بر مجذور ثانیه Kg m s^{-2} است.

k : ثابت فنر است که در دستگاه SI یکای آن نیوتن بر متر یا کیلوگرم بر مجذور ثانیه است.
وقتی چنین رابطه ای برای ماده ای برقرار باشد، می توان گفت که آن ماده رفتار خطی دارد و اگر نتایج آن را بر روی یک نمودار نمایش دهیم می بینیم که نتایج به صورت یک خط راست بدست آمده اند. علامت منفی در سمت راست رابطه بالا به این دلیل است که نیروی بازگرداننده فنر و جابجایی فنر همواره در جهت مخالف یکدیگر عمل می کنند. مثلاً اگر فنر به سمت راست افزایش طول پیدا کند نیروی بازگرداننده آن در سوی مخالف و به سمت چپ یعنی در جهت جمع شدن فنر وارد می شود.
همچنین با کشیدن فنر از حالت عادی به اندازه ۲-۳ سانتی متر و رها نمودن آن و شمردن تعداد نوسانات و زمان این نوسانات به تحقیق رابطه زیر پرداخت.

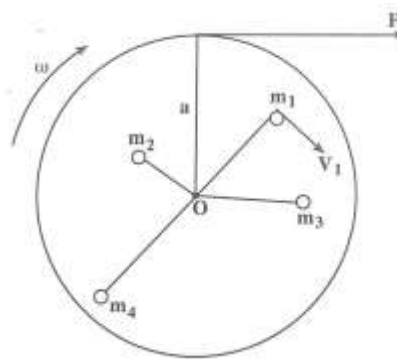
$$T = 2\pi \sqrt{\frac{M}{K}}$$

زمان نوسانات فنر

فیزیک مکانیک – مجموعه آزمایش ممان اینرسی در حرکت نوسانی مدل PFA-M10

یکی از حرکت‌های مهم، حرکت دورانی است. اجسام ساکن برای شروع به دوران و اجسام دوار برای متوقف شدن مقاومت نشان می‌دهند. این مقاومت لختی دورانی نام دارد. در شکل زیر چرخي نشان داده شده است که شعاع آن a است. این چرخ می‌تواند حول محوری که از مرکز آن عبور کرده بچرخد. برای چرخاندن چرخ، نخي را به دور آن می‌پیچیم و آن را با نیروی F می‌کشیم.

فرض می‌کنیم که چرخ در مدت کوتاهی به اندازه θ چرخیده است، می‌خواهیم کار انجام شده برای چرخیدن به اندازه θ را محاسبه کنیم.

وقتی چرخ به اندازه θ می‌چرخد، هر نقطه از محیط آن به اندازه L جابجا می‌شود:

$$L = a\theta$$

از طرفی L با طول نخي که از محیط چرخ باز می‌شود برابرست. و همچنین L با جابجایی نیروی F در راستای نیرو نیز مساوی است. بنابراین کاری که نیروی F در این جابجایی انجام داده است برابرست با:

$$W = F.L = Fa$$

ژیروسکوپ یا چرخش نما ابزاری برای اندازه‌گیری جهت و ماندن در راستای یک جهت مشخص است. در وسایل حرکتی اطلاع از موقعیت و زاویه جسم و سرعت زاویه ای آن امری ضروری است، چرا که بدون اطلاع از وضعیت جسم، کنترل آن به سمت هدف غیر ممکن بوده و امری محال به نظر می‌رسد. به دست آوردن این اطلاعات از روی زمین کاری بسیار پیچیده، در عین حال سخت و در بعضی موارد غیر ممکن است و در صورت امکانپذیری تأخیر زمانی برای اجسامی مثل موشک حیاتی بوده و موجب انحراف مسیر موشک می‌شود.

ژیروسکوپ‌ها سنسورهایی می‌باشند که ما از آن‌ها جهت به دست آوردن سرعت زاویه‌ای و موقعیت زاویه‌ای استفاده می‌کنیم. با پردازش این اطلاعات می‌توان موقعیت کلی جسم را نیز بر اساس محاسبات به دست آورد. ژیروسکوپ عضو اصلی سیستم‌های هدایت اینرسی می‌باشد. سیستم هدایت اینرسی که در ناوبری اینرسی مورد استفاده قرار می‌گیرند، سیستم‌هایی هستند که برای مشخص کردن موقعیت یک متحرک مانند وضعیت هواپیما یا کشتی با استفاده از متغیرهای اینرسی آن مثل سرعت و شتاب به کار می‌روند و این امر از طریق اندازه‌گیری این کمیت‌ها توسط حس‌کننده اینرسی انجام می‌گیرد.